

Klagebehandling av vedtak om fastsetting av kvote og område for lisensfelling ulv i region 3 2025/2026

Roviltnemnda i region 3 har mottatt 3 klager av Aktivt Rovdyrvern (ARV) 4. september, NOAH 9. september og Ulv i hele Norge (UHN) 12. september, på vårt vedtak om kvote for lisensfelling på ulv.

Bakgrunn for saken

Roviltnemnda behandlet sak om kvote for lisensfelling ulv i sak nummer 14/25 i møte 21. august 2025. Roviltnemnda fattet følgende vedtak:

1. Om nemndas myndighet

Region 3 (Oppland) har etter § 4 i roviltforskriften ikke noen bestandsmål for ulv.

Roviltnemnda anser med det at de har myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av ulv, jf. § 4 første ledd bokstav d og e, § 7 og § 10 i roviltforskriften.

2. Kvote

Roviltnemnda har fattet vedtaket på bakgrunn av siste tilgjengelige, vitenskapelige kunnskap om ulvens bestandsstatus, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foreligger betydelig kunnskap om den skandinaviske ulvebestanden, og føre-var-prinsippet, jf. § 9, tillegges derfor mindre vekt.

Roviltnemnda anser at en kvote på 5 ulver i region 3, ikke er til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet i 2025. Et slikt uttak vil ikke påføre bestanden en for stor samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, eller true overlevelsen av ulvebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5, jf. også roviltforskriften §§ 3 og 7. Hensynet til differensiert forvaltning er lagt til grunn for vedtaket, jf. naturmangfoldloven § 12. Nemnda anser ikke at naturmangfoldloven § 11 er relevant i denne sammenheng.

Nemnda viser til sekretariatets saksframlegg og anser at det er hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 b for lisensfelling av ulv i alle områder i region 3.

Roviltnemnda kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote for lisensfelling dersom nye opplysninger tilsier det.

3. Lisensfellingsområde

Roviltnemnda vedtar å åpne for lisensfelling i hele region 3.

Fellingsområdet kan endres av Statsforvalteren dersom det oppstår behov for å skjerme genetisk verdifulle individer.

4. Lisensfellingsperiode

Lisensfellingsperioden er fra 1. desember 2025 til 31. mai 2026.

For å ivareta dyreetiske hensyn gis Statsforvalteren myndighet til å regulere fellingsperioden på følgende måte:

- Dersom det blir påvist pardannelser innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å stanse lisensfelling i det aktuelle området etter 15. februar 2026.
- Dersom det blir påvist revir med årssvalper innenfor fellingsområdet, gis Statsforvalteren myndighet til å utsette oppstart av lisensfelling i det aktuelle området til 1. januar 2026

5. Forholdsregler for å unngå felling av genetisk verdifulle individer

Ut fra dagens kunnskap anser rovviltnemnda å ha tatt de forholdsregler som skal tas for å ivareta genetisk verdifulle individer.

Dersom ny kunnskap om genetisk verdifulle individer skulle tilkomme, kan Statsforvalteren gjøre det som er nødvendig for å redusere sannsynligheten for at disse felles.

6. Vilkår for deltakere i lisensfelling

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten. Jeger plikter også å registrere seg som bruker av Statsforvalterens løsning for SMS-varsling om status for lisensfelling.

Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren på vakttelefon for rovvilt. Skytter har ansvaret for at meldingen kommer frem, også der dette videreformidles via andre (f.eks. fellingsleder). Utenom åpningstidene for Statsforvalterens vakttelefon, skal det sendes melding på SMS. Statsforvalteren gis myndighet til å fastsette en egen tidsfrist for når melding senest kan gis. Den som skadeskyter ulv skal uten opphold underrette Statsforvalteren på vakttelefon og nærmeste politimyndighet.

Vedtaket er fattet etter § 7 og § 10 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Om klagene

Vedtaket er blitt påklaget av ARV, NOAH og UHN.

Under gjengis de viktigste punktene i klagene. For fullstendig innhold vises det til klagen som er vedlagt oversendelsen i sin helhet.

Aktivt rovdyrvern (ARV):

- ARV bestrider at nemnda har vedtakskompetanse siden bestanden nå ser ut til å befinne seg i nedre sjikt av bestandsmålet.
- ARV mener det gjøres for lite for å vareta genetisk viktige individer. Lisensfelling av ulv utenfor sonen innebærer stor risiko for å drepe migrerende finskrussiske individer.
- Arv mener vedtaket vil true bestandens overlevelse og er følgelig lovstridig.
- Mener at vedtaket utgjør brudd på Bernkonvensjonen.
- Lisensfelling av ulv er ikke bestandsregulering, og ARV mener at det ikke kan hjemles i Naturmangfoldloven § 18b.
- ARV begjærer vedtaket ugyldiggjort.

NOAH:

- NOAH mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov - §§ 5, 8, 9 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikler 2, 6 og 9 i Konvensjon om vern av ville europeiske planter og dyr, og deres naturlige leveområder (Bernkonvensjonen) - og bør omgjøres slik at det ikke tillates noen lisensfelling av ulv i region 3.
- De mener bestanden må være mye større for at den skal overleve på lang sikt, og den eneste muligheten for å få tilført nye gener til bestanden er å la streifende ulv få vandre utenfor det knappe 5 % av Norges areal som er avsatt til ynglende ulv (ulvesonen).
- De minner om at Norge forpliktet til å finne andre løsninger til eventuelle konfliktsituasjoner også utenfor ulvesonen.
- Bernkonvensjonen kritiserer Norges ulveforvaltning i brev av 11. oktober 2024, og åpnet sak mot norsk ulvepolitikk desember 2024.
- Mener at saksutredningen er utilstrekkelig, hvor det ikke er vurdert hvilke konsekvenser lisensjakt har på ulvebestand, hvordan genetisk verdifulle individer blir skånet og hvordan lisensfelling påvirker innavl i bestanden.
- NOAH finner det også svært kritikkverdig at det ikke er nevnt i saksdokumentene at ulven er kategorisert som sterkt truet på den svenske rødlista 2020. Det betyr at bestandens status i Sverige har forverret seg sammenlignet med rødliste-vurderingen fra 2015 da ulven var kategorisert som sårbar. NOAH mener videre at rødlistevurdering gir et mer helhetlig bilde om bestandens status enn de matematiske beregningene om populasjonsstørrelsen med ulike beskatningsnivå.
- NOAH mener at kunnskapsgrunnlaget i rovviltneemndenes vurdering er mangelfullt og ikke oppfyller krav til kunnskapsgrunnlag i nml. § 8. NOAH kan

heller ikke forstå hvorfor rovviltnemnda ikke har anvendt føre-var-prinsippet i denne saken.

- NOAH mener å skyte fem ulv ikke vil stanse eller vesentlig redusere skadesituasjonen, siden nye ulver vil ta deres plass.
- NOAH mener at det heller må iverksettes forebyggende tiltak som hindrer ulv adgang til sau. De viser til at det finnes tiltak som forskningen har bevist er mer effektive for å beskytte tamme husdyr mot rovdyr. NOAH mener derfor at vilkåret om å finne andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt i denne saken, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.
- NOAH kan ikke se at rovviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at skade forårsaket av ulv i region 3 eller at skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.
- Vilkalet om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt, jf. § 18 andre ledd i nml.
- NOAH hevder også at vedtaket også er i strid med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket for naturmangfold) som er helt tydelig på at menneskelig induert utryddelse av kjente truede arter skal stanses umiddelbart.

Ulv i hele Norge (UHN)

- UHN mener at lisensfelling representerer en irreversibel reduksjon i en sårbar bestand
- Vedtaket mangler dokumentasjon på bestandens sårbarhet, og hvilken effekt kombinasjonen av lisensfelling og ulovlig jakt har på bestanden. Alternativer til konfliktløsning er mangelfull.
- UHN mener at vedtaket har mangler på forvaltningsmessige prinsipper.
- UHN peker på at vedtaket overser betydningen av ulovlig jakt som en kritisk uregelmessig faktor, og mener at lisensfelling kombinert med ulovlig jakt øker risikoen for genetisk tap, redusert pardannelse og økologisk ubalanse.
- Ulvesonens etablering i sin nåværende form kan være i strid med nåværende lov.
- Lisensfelling under nåværende forhold kan undergrave nasjonale mål om levedyktig bestand.
- UHN mener at vedtaket er rettslig og faglig ugyldig, og kan ikke gjennomføres uten betydelig risiko for ulvens overlevelse og genetiske helse.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte gyldig vedtak, jf. Naturmangfoldloven § 8, jf. Også forvaltningsloven § 17.

Sekretariatet kan før øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rowiltnemndas vedtak av 21. august 2025 i sak 14/25.